

Norrbottensteatern, foto Norrbottensteatern

FOKUS PÅ NORRBOTTENSTEATERN

På Länsteatrarnas hemsida riktar vi strålkastarljuset mot Norrbottensteatern som står som värd för Länsteatrarnas höstmöte 11- 13 november 2015 och lämnar över ordet till Karin Enberg, teaterchef:

"Norrbottensteatern fyller femtio år 2017 och är därmed Sveriges äldsta länsteater, vilket förstås kommer att firas!

Men före och efter kan en undra hur vi ska kunna leva upp till det uppdrag vi har, med den grundfinansiering som nu står till buds. För vårt stora problem är diskrepansen mellan uppdrag och pengar.

Norrbottensteatern är hela Norrbottens teater och har som motto att bjuda publiken på en både **angelägen och underhållande** repertoar. Just nu spelar vi på turné i länet *Det Magiska Skåpet* (fr 5 år) samt Ung Scen Norrs dokumentärpjäs *Man vänjer ju sig vid det vackra* (fr 13 år) samt *Tolvskillingsoperan* på hemmascenen i Luleå. Den kommer i slutet av november att avlösas av *Julshow* och till båda dessa går bussresor från övriga Norrbotten.

Norrbotensteatern, Tolvskillingsoperan, foto Tobias Åkeblom

Teatern är organiserad som en anslagsstiftelse med Norrbottens läns landsting och Luleå kommun som stiftare och huvudanslagsgivare. Vår verksamhet bygger på det uppdrag dessa givit oss samt på de stadgar som skrevs vid stiftandet. Enligt uppdrag ska vi producera högkvalitativ professionell scenkonst för barn, för unga och för vuxna och spela våra uppsättningar på turné i hela Norrbotten samt i teaterhuset i Luleå. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Vi ska spela en varierad repertoar, vi ska speciellt stödja länets amatörteaterverksamhet, vi ska samverka inom och utanför länet med bland andra övriga kulturinstitutioner, med civilsamhället, med våra 14 kommuner, med skolan, med teaterhögskolan i Luleå, med universitetet, med näringslivet m fl.

Norrbotensteatern har 48 tjänster i bemanningsplan och vi som arbetar här har 27 olika yrkesbeteckningar, varav 13 personer är skådespelare och 9 är föreställningstekniker. Sedan några år tillbaka gör vi för det mesta fem huvudproduktioner/år, varav två för barn och sedan 2008 har vi därför alltid barn- och unga-pjäser på repertoaren. Många kommuner har dock inte pengar till att barn och unga ska få möjlighet att se scenkonst. 2011 startade vi därför ett samarbete med LKAB, som ger alla barn i Kiruna och Gällivare kommuner möjlighet att se våra uppsättningar avgiftsfritt, vilket har höjt procentandelen från 8% till 100% barn/unga som får se våra pjäser. Detta visar att det inte är intresset som saknas, utan snarare pengarna i vårt läns kommuner. Nuvarande LKAB-avtal går dock ut sista december 2016. Unga prioriteras även av vårt nya treåriga projekt, Ung Scen Norr, där unga från 13 år både får ta del av professionell scenkonst, men också vara delaktiga i framtagandet och ha möjlighet till eget skapande. Denna satsning har kunnat ske med hjälp av alternativ finansiering samt tjänster från övriga teatern.

Det magiska skåpet, Norrbottensteatern, foto Tobias Åkeblom

Varför klarar vi då inte vårt uppdrag? Vi verkar i ett län, som är en fjärdel av Sveriges yta, men som endast har 250.000 invånare. Länets storlek gör att turnékostnaderna är enorma, med många hotellnätter, stora res- och transportkostnader, höga kostnader för traktamenten samt uttag av komp-tid.

Innan nya kulturpolitiken, Samverkansmodellen, infördes 2011 fick vi mellan 3-4%/år i höjningar av de statliga medlen. Sedan införande av Samverkansmodellen har vi inte varit i närheten av detta. Varför ännu högre krav ställs på de regionala och lokala politikerna att kompensera staten. Och detta i ett län med mycket låga skatteintäkter pga antalet medborgare. Staten måste verkligen fundera över sin insats. För vi påstår alla att barn och unga ska prioriteras och vi påstår att **alla** ska ha möjlighet att ta del av kultur, men om inte staten tar hänsyn till Norrbottens specifika omständigheter, så blir detta bara tomma ord!

Fram till 1993 fanns en annan finansieringsmodell i Norrbotten. Norrbottensteatern spelade då avgiftsfritt i länet, mot ett substantiellt tilltaget turnéanslag från landstinget (då 1,8 mkr) samt kommunöverenskommelser med alla länets kommuner. Detta gjorde att arrangören kunde tjäna en slant på teatern och därmed även köpa andra produktioner, allt till medborgarnas fromma. Fr o m 1994 blev teatern intvingad i ett köp- och säljsystem, turnébidraget försvann och även kommunavtalen.

Detta har i förlängningen lett till att arrangörer blivit färre, skolbarn inte får se teater och att vi måste hålla extremt låga gagepriser. Vi tar in mellan 300-400.000:-/år på länsförsäljning, men lägger mycket resurser på själva försäljningen. Det vore ur kulturpolitisk synvinkel, ur barn- och unga-synvinkel samt ur hela länet ska få delsynvikel bättre att återinföra principen att vi spelar avgiftsfritt i länet mot ett turnébidrag på i dagens penningvärde 2,6 mkr samt 400.000:- i sammanlagd kommunersättning, beräknat på antal medborgare i respektive kommun. Men då krävs politiker som vågar stå upp för kulturen och gå från ord till handling, både i kommunerna, i länet och i regering och riksdag!

Den 11-13 november kommer representanter för övriga länsteatrar samt en del andra kunniga branskmänniskor på besök hos oss i Luleå. Då ska vi bl a diskutera hur den för oss alla avgörande frågan om Arrangörskap ska lösas. Jag är säker på att det, som vanligt, kommer att bli ett intressant och givande möte.

Så väl mött hos oss i Norrbotten!!!"

Karin Enberg, teaterchef Norrbottensteatern, foto Tobias Åkerblom

Karin Enberg, teaterchef